

УКРАЇНА

(19) UA (11) 43283 (13) A

(51) 7 A61B10/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ДІАГНОСТИКИ ХЛАМІДІЙНОЇ ІНФЕКЦІЇ У ДІВЧАТОК ТА ЖІНОК

(21) 2001074531

(22) 02.07.2001

(24) 15.11.2001

(33) UA

(46) 15.11.2001, Бюл. № 10, 2001 р.

(72) Маврова Добринька Іванівна, Кутова Валентина Василівна

(73) ІНСТИТУТ ДЕРМАТОЛОГІЇ ТА ВЕНЕРОЛОГІЇ
АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ, UA

(57) Спосіб діагностики хламідійної інфекції у дівчаток та жінок, що включає дослідження морфологічних структур хламідій у зскрібку слизових оболонок статевих шляхів, який відрізняється тим, що мікробіологічні дослідження виконують в секреторній фазі менструального циклу незалежно від методу лабораторного дослідження.

Винахід стосується медицини, а саме гінекології та венерології, й може бути використаний для діагностики хламідійної інфекції при запальних процесах сечостатевих органів у дівчаток та жінок, а також при проведенні контролю за ефективністю лікування.

Урогенітальні запальні процеси, викликані *Chlamydia trachomatis*, є найбільш поширеними хворобами, які передаються статевим шляхом, перебігають із різними клінічними проявами, викликають висхідні та екстрагенітальні ускладнення, в результаті чого нерідко порушується репродуктивна здатність дівчаток та жінок, настає вторинне безпліддя (Анри-Сюше Ж. Хламидиозы и гинекология // Актуальные микробиологические и клинические проблемы хламидийной инфекции. - М., 1990. - С. 46-51; Актуальные вопросы бесплодного брака, обусловленного болезнями, передающимися половым путем // Материалы Республ. конференции дерматологов и акушеров-гинекологов. - Свердловск: МЗ СССР, 1989).

Відомо, що *Chlamydia trachomatis* володіє переважно тропізмом до клітин стовпчатого епітелію слизових оболонок сечостатевого тракту. Постійні зміни середовища в жіночому статевому шляху є правилом. Епітелій статевого шляху жінки разом із резистентною мікрофлорою може розглядатися як динамічна екосистема. Дійсно, поки зберігається нормальна функція яєчників, було б спрощенням розглядати хламідійну інфекцію статевих шляхів без урахування змін, які пов'язані з менструальним циклом (Pansini F., Bergamini C.M., Bettocchi S., Malfaccini M. Sex. Steroid hormones influence the A.M.P. content in // Obstet. Infect, 1984, 18, № 9, p. 174-177).

Відомий спосіб діагностики хламідійної інфекції шляхом визначення морфологічних структур

хламідій у зішкрябному матеріалі слизових оболонок статевих шляхів (Шаткин А.А., Мавров И.И. Урогенитальные хламидиозы. - К.: Здоров'я, 1983. - С. 200).

Вищезгаданий спосіб діагностики є найбільш близьким за технічною суттю та результатами, який може бути досягнутий до того, що пропонується, тому його обрано за прототип.

Основним недоліком відомих способів, у тому числі й прототипу, є недостатня інформативність за рахунок того, що не враховується гормональні зміни менструального циклу на виявлення хламідійної інфекції.

В основу винаходу покладена задача збільшення інформативності способу діагностики хламідійної інфекції у дівчаток та жінок.

Задача, яка покладена в основу винаходу, вирішується тим, що у відомому способі оцінки діагностики хламідійної інфекції, який включає мікробіологічні дослідження згідно з винаходом, дослідження зішкрябів слизових оболонок шийки матки виконують цитологічним та інуоферментним методом в проліферативній (I) та секреторній (II) фазі менструального циклу, незалежно від методу лабораторного дослідження.

Спосіб здійснюють таким чином: у дівчаток та жінок проводять зішкряби слизових оболонок сечостатевого тракту за допомогою ложки Фолькмана, жолобкуватим зондом або аналогічним інструментом, додержуючись правил асептики й антисептики. Зішкряби з уретри роблять із глибини каналу зі всіх чотирьох квадрантів, зішкряби шийки матки беруть після видалення слизової пробки з глибини її каналу, а також із піхвової частини шийки матки. При необхідності матеріал одержують з інших доступних участків статевих органів (піхвові складки, парауретральні ходи тощо). Зішкряби бе-

(19) UA (11) 43283 (13) A

руть обережно, при легкому надавлюванні. В матеріалі має бути мінімальна кількість слизу та домішки у крові. Зішкряби беруть у I та II фазі менструального циклу.

Зішкрябний матеріал розподіляють тонким шаром на 1/3-1/6 поверхні знежиреного предметного скла, підсушують на повітрі та фіксують відповідно

до методу окраски: за методом Романовського-Гімзи (Р-Г), методу флуоресцируючих антитіл (ПІФ). Перегляд препаратів здійснюють у світовому та люмінесцентному мікроскопі.

Порівняльна оцінка інформативності методів діагностики за прототипом та тим, що пропонується, представлена в табл. 1, 2.

Таблиця 1

Порівняльна оцінка інформативності методів діагностики хламідіозу незалежно від фаз менструального циклу

№	Методи діагностики	Кількість обстежених осіб	Кількість позитивних результатів
1	ПІФ-метод	141	52 (36,8%)
2	Метод Романовського-Гімзи	141	34 (24,1%)

Таблиця 2

Порівняльна оцінка методів діагностики хламідіозу з урахуванням фаз менструального циклу

Фази менструального циклу	Кількість обстежених осіб	Позитивні результати методом ПІФ	Позитивні результати методом Романовського-Гімзи
Фаза проліферації	86	27 (31,3%)	21 (24,4%)
Секреторна фаза	98	48 (48,9%)	31 (31,6%)

При порівнянні частоти виявлення хламідій методом ПІФ та Р-Г за фазами менструального циклу виявилось, що вірогідність виявлення хламідій зростає в секреторній фазі менструального циклу в 2,44 рази й у 1,5-2,0 рази вища у порівнянні з фазою проліферації. Інформативність способу, що пропонується, підвищується за рахунок того, що в даних фазах менструального циклу змінюється морфологія епітелію піхви, цервікального каналу, ендометрію. Нормальною відповіддю на підвищення рівня прогестерону є поява зон так званого ектопічного епітелію. Показано, що саме ці клітини найбільш чутливі до хламідійної інфекції.

Хламідії не є представниками нормальної мікрофлори жінки. Сам факт виявлення хламідій вказує на наявність інфекційного процесу, який супроводжується розвитком як маніфестної форми інфекції, так і нерідко перебігає безсимптомно. У цьому разі здорові дівчатка та жінки з клінічно безсимптомним проявом хламідійної інфекції є не менш небезпечним джерелом нових випадків ураження статевих партнерів і навіть новонароджених. Тому своєчасне виявлення хламідійної інфекції запропонованим способом дозволяє призначити своєчасне етіотропне лікування й запобігти інфікуванню статевих партнерів і розвитку ускладнень, таких як вторинного безпліддя.

ДП "Український інститут промислової власності" (Укрпатент)
Україна, 01133, Київ-133, бульв. Лесі Українки, 26
(044) 295-81-42, 295-61-97

Підписано до друку _____ 2002 р. Формат 60x84 1/8.
Обсяг _____ обл.-вид. арк. Тираж 50 прим. Зам. _____

УкрІНТЕІ, 03680, Київ-39 МСП, вул. Горького, 180.
(044) 268-25-22